Ciudata soartă a unui manuscris al lui Charles Dickens

Un caet subțire vândut cu 32 milioane lei. — Cărticica a fost scrisă exclusiv pentru copiii scriitorului. — Un text fals

Unele cărți au adesea o soartă aventuroasă. O asemenea soartă extraordinară a avut un mic caet cu 46 file, care de curând a atins un preț record în cunoscuta sală de licitație Sothely din Londra.

E vorba de manuscrisul unei mici lucrări, numită „Viața Domnului Nostru", al cărui autor a fost cunoscutul scriitor englez Charles Dickens. Deși au trecut nu mai puțin de 90 ani, din ziua când acesta l-a așternut pe hârtie într'o frumoasă dimineață de vară, pe când se afla la Lausanne în Elveția, cu toate acestea manuscrisul, relativ mic, posedă încă și azi o putere de atracție atât de mare, în cât chiar colecționarii din America au fost la Londra cu ocazia acestei licitații, încercând să-și însușească originalul manuscrisului.

Încă în timpul vieții sale, Dickens a știut să-și asigure pentru lucrările sale onorarii fantastice. Dar cu „Viața Domnului Nostru" a făcut o excepție. Manuscrisul nu era destinat pentru marele public. Il scrisese anume pentru copiii săi. Pentru el nu exista o bucurie mai mare ca aceea de a-l citi el însuși în cercul restrâns al familiei. Dovadă că nu s'a gândit nici o clipă să tragă foloase din lucrarea aceasta, reese din faptul că nu s'a hotărât să tipărească cel puțin câteva exemplare din ea pentru copiii săi. Micul manuscris era păstrat tot timpul închis în biroul lui de lucru. Deși i se oferea sume mari pentru publicarea unei noi lucrări, el a rezistat ispitei, refuzând să tipărească „Viața Domnului Nostru".

După moartea lui Dickens, manuscrisul a trecut în posesiunea soacrei lui, care la rândul ei, l-a lăsat moștenire fiului poetului, Sir Henry Fielding Dickens.

Pentru a fi păstrat în siguranță, prețiosul manuscris nu mai era ținut în casă, ci fusese depus în safe-ul unei bănci din Londra. Nici fiul lui Dickens nu cedă ispitei de a-l vinde, transformându-l — în adevăratul înțeles al cuvântului, — în aur. El respinse toate ofertele ce i se făcură în legătură cu editarea micei lucrări, mai mult din pietate față de manuscrisul, de care erau legate cele mai frumoase amintiri din timpul copilăriei sale.

O TRANZACȚIE SENZAȚIONALA

Deabia însă murise Sir Henry Fielding Dickens, când începu să circule zvonul, că moștenitorii acestuia nu se mai gândesc să conserve manuscrisul. Știrea produce o senzație extraordinară în cercurile presei anglo-americane, iar ziarele se întrecură care mai de care să fie primul care să-l tipărească. Acestea în dorința lor pentru a intra în posesiunea manuscrisului, începură o goană nebună după moștenitori, fie care oferind o sumă mai mare decât celălalt, până ce acum 6 ani se închee o înțelegere, — de altfel unică în felul ei — în istoria mondială a editurii.

Desi mica lucrare nu cuprindea mai mult de 46 pagini, cu toate acestea, un cotidian englez cumpără dreptul de a tipări lucrarea și a o traduce în limbile străine, plătind nu mai puțin de 32 milioane lei. Faptul că această lucrare a fost tradusă în mai toate limbile străine, dovedește pe deplin succesul pe care l-a înregistrat. Ed'torul și-a recuperat suma plătită pentru manuscris în mai puțin de un an dela apariția primei ediții a cărții. Puține sunt cărțile apărute în ultimii ani, care să fi înregistrat un succes material asemănător ca „Viața Domnului Nostru", deși dela moartea autorului au trecut aproape 63 ani.

Acum doi ani o copie a manuscrisului a fost vândută cu suma de 60 mii lei, în timp ce o a doua copie, după cum se afirmă, a fost vândută cu suma de 3.200.000 lei.

„TEXTUL FALS"

Dar povestea acelei faimoase tranzacțiuni, când originalul manuscrisului a fost vândut cu 32 milioane lei, nu se terminase încă, căci mai târziu se iviră unele încurcături neprevăzute.

Cu ocazia publicării cărții „Viața Domnului Nostru", acum 6 ani, a fost publicată și o foto-copie al manuscrisului original. Și de aci încurcătura, de oarece se făcu constatarea că manuscrisul original și manuscrisul după care fusese tipărită cartea, aveau texte cu totul deosebite. In al doilea manuscris, folosit după cum am spus la tipărirea cărții, se strecuraseră sute de erori. Multe cuvinte din manuscrisul lui Dickens erau indescifrabile. Se stabili că lucrarea fusese tipărită după o copie a manuscrisului, redactată după aprecierile moștenitorilor, căci ceeace nu se putuse citi, fusese pur și simplu înlocuit de acești'a, fără a se ține seamă de conținutul textului și de ceeace gândise autorul.

De originalul manuscrisului, uitat în safe-ul băncii nu s'a ținut seamă de loc, din care cauză în cartea apărută s'au văzut cuvinte și fraze întregi, pe care Dickens nu le-a scris nici odată, dar care totuși n'au micșorat întru nimic succesul de care s'a bucurat.

E. P.

Condițiunile de admitere

la concursul de intrare în școala de subofițeri sanitari și droghiști

Intrarea în școală se face prin concurs. Pot cere înscrierea la concursul de admitere următoarele categorii de sergenți: Sergenții la trupele pe 3 ani — acei incorporați în cursul lunei Aprilie 1937; Sergenții de la trupele pe 2 ani — acei incorporați în cursul lunei Aprilie 1938; Sergenții cu termen redus de (un an) cari la 1 Noembrie 1939 termină serviciul militar activ sub arme; Sergenții proveniți din voluntari, cari la Noembrie 1939 vor avea împliniți cel puțin 2 ani de serviciu sub arme; Sergenții din primul an de completare.

Pentru a fi admiși la concurs, candidații vor trebui să îndeplinească următoarele condițiuni prevăzute de art. 11 din L. C. S.: să fie român; să fie sănătos; să nu fie mai mare de 25 ani la data începerei cursurilor școalei; să posede cel puțin certificatul de absolvirea cursului primar; să nu fie căsătorit sau logodit; să posede cartificatul de bună purtare în armată; să posede recomandarea comandamentului unității unde a făcut serviciul militar sub arme „că merită să facă parte din corpul subofițerilor"; cei din primul an de complectare să posede un certificat cu dată recentă de moralitate și bună purtare în societate, eliberat de Primăria comunei unde locuesc; să prezinte un angajament autentificat de autoritățile judiciare legale că se obligă a servi în armată cel puțin 6 ani împliniți după absolvirea școalei.

Actele cerute candidaților pentru admiterea în concurs sunt: actul de cetățenie română; certificatul de sănătate eliberat de medicul autorității militare unde a făcut serviciul militar sub arme, pentru toate categoriile afară de sergenții din primul an de complectare cărora li se va elibera acest certificat de medicul autorității militare sau civile, cel mai apropiat de comuna lor de reședință; actul de naștere; certificatul de studii (cel puțin 5 clase primare); certificatul din partea primăriei că nu este căsătorit sau logodit, cu dată recentă; certificatul de bună purtare în armată; copie de pe foaia matricolă complectată cu toate mutațiile la recomandarea corpului de trupă unde a făcut serviciul militar sub arme „că merită să facă parte din corpul subofițerilor". Cei în complectare vor mai produce și un certificat de moralitate și bună purtare în societate, eliberat cu dată recentă de Primăria Comunei unde locuesc; angajamentul autentificat prin care candidatul se obligă să serveassscă ca subofițer în armată cel puțin 6 ani.

Cererea candidatului însoțită de actele enumerate mai sus va fi adresată Corpului de trupă din care face parte sau a făcut serviciul militar, care le va înainta direct apoi Centrului de Instrucție sanitară din București, unde trebue să sosească cel mai târziu la 10 Septembrie 1939.

După această dată nu se va mai primi nici o înscriere.

Cei ce vor depune actele necomplectate vor fi respinși la concurs. Examenul de admitere se va ține la Centru de Instrucție sanitară în localul Institutului sanitar militar din strada Institutului Medico-militar nr. 3 și spitalului militar „Regina Elisabeta" cu începere dela 15 Septembrie 1939 în fața unei comisiuni.

Candidații ce se prezintă la examen vor depune: lei 130 costul întreținerei pe timp de zece zile la Batalionul Institutului Sanitar Militar unde vor fi hrăniți și cazați; lei 200 taxă de înscriere la concursul de admitere la Centrul de Instrucție sanitară, pentru acoperirea cheltuelilor cauzate de examen, material de scris, material de studii, plata Comisiei de examinare, etc...

In conformitate cu Legea I. O. V. orfanii de războiu sunt scutiți de taxa prevăzută la punctul b (lei 200) cu condițiunea să prezinte un certificat din partea delegatului oficiului județean I. O. V. din care să se constate că este orfan de războiu.

Comandanți și străjeri
Echipieri ai Serviciului Social
citiți și răspândiți
LOZINCI REGALE
culese de **Prof. DAN SMANTANESCU**
cuprinzând fragmente alese din cuvântările
M. S. REGELUI CAROL II
Se găsește de vânzare la toate librăriile
Se expediază la cerere cu ramburs
Comenzile se primesc la „Universul".
100 lei exemplarul

Memento

Calendar

JOI, 24 AUGUST
Ortodox: Sfântul Martir Eutichie Ucenicul.
Catolic: Sfântul Bartolomeu.
Evreesc: 9 Elul 5699.
Mahomedan: 8 Regeb 1358.

Răsăritul soarelui 5.28; apusul 19.7

Radio

JOI, 24 AUGUST

RADIO-ROMANIA
160 kHz. 1875 m. 150 kw.
RADIO-BUCUREȘTI
823 kHz. 364,5 m. 12 kw.
RADIO-EXPERIMENTAL
32,5 m. 9,23 MHz. 300 wați

7: Deschiderea emisiunii.
— Concert de dimineață (discuri): Cucu, vals de Jonasson și Melodie de Fetras; Ziare de dimineață, vals de Joh. Strauss și Dynamiden, vals de Josef Strauss.
— Gimnastică ritmică.
— Continuarea concertului dimineții (discuri): Fox de Johnson și Fox de Mezzotow; Fantezie pe motive de Offenbach; Antractul actului 4 și Balet din „Carmen" de Bizet.
— Sfaturi gospodărești și igienice.
— Inchiderea emisiunii.
12: Concert de prânz, Orchestra Frații Stănescu; voce: Ion Luican; Romanțe și arii naționale; Ingerul dragostei, vals de Waldteufel; De ce mai plângi când te-am iertat, tango de Mirea (voce: Ion Luican); Cu lăntarii după mine; Două chitare; Iesi o clipă la fereastră, tango de Constantinescu (voce: Ion Luican); Hora Bucovinei și Hora lui Mitică Floru; Ce visează florile, vals de Translateur; Trei fete am iubit odată, tango de Manzatti (voce: Ion Luican); Cântece ardelenești; Arii naționale.
13: Ora, Sport, Cota Dunării și a barei Sulina.
13,05: Continuarea concertului Orchestrei Frații Stănescu: Trandafiri ofiliți, vals de Rico; Bagatelă de Scărlătescu (solo vioară); In ziua când te-oi cununa, romanță de Corfescu (voce: Ion Luican); Nu-i păcat să-și iubești vecina, cântec de Manzatti (voce: Ion Luican); Arii naționale.
13,30: Orchestre de balalaici (discuri): Potpuriu de cântece rusești de Mihallovsky; Potpuriu de cântece populare rusești.
13,45: Spectacole.
13,55: Continuarea concertului de balalaici (discuri): Potpuriu de cântece ucrainene; Sașinca, potpuriu de cântece și dansuri rusești de Schirmann.
14.10: Radio-jurnal.
14.30: Muzică din diferite instrumente, piese mici de compozitori mari (discuri): Privighetoarea de François Couperin (clavecin: Wanda Landowska); Gavotă în fa major de Beethoven și Menuet de Bach-Winternitz (vioară: Fritz Kreisler); Melodie de Schubert-Liszt și Grădini sub ploaie de Debussy (pian: Mark Hambourg); Grave de Tartini, Sborul cărăbușului de Rimsky-Korsakoff și Tânțarii de Fairchild (vioară: Miquel Candela); Mângâere de Liszt (pian: Mark Hambourg); Melodie no. 3 de Ceaikowsky și Lebăda de Saint-Saëns (vioară: Mischa Elman); Menuet de Debussy (violoncel: Pablo Casals); Scherzo de Mendelssohn (pian: Francis Plante).
15.10: Actualități.
19: Ora, Mersul vremii.
19.02: Actualități culturale.
19.16: Muzică de operete (discuri): Melodie din „Pericola" de Offenbach (voce: Fanély Revoil); Arie din „Marea ducesă de Gerolstein" din Offenbach (voce: Yvonne Printemps); Cântec din „Undine" de Lortzing (voce: Peter Anders); Selecțiuni de melodii de Lortzing; Cântece din „Țara surâsului" de Lehar (voce: Josef Schmidt); Arie din „Eva" de Lehar (voce: Rauta Waara); Selecțiuni din „Văduva veselă" de Lehar; Cantonetă din „Gasparone" de Millöcker (voce: Erna Sack); Selecțiuni din „Studentul cerșetor" de Millöcker.
20: Note dintr'o călătorie prin Germania, Franța și Anglia de Ion Marin Sadoveanu.
20.15: Cântece dela diferite popoare, d-na Ana Cristina Ionescu (voce): francez: Am plâns în vis, de George Hué; italian; Tristul Mai de Crescenzo; norvegian: Amintire de Grieg; ceh: Porumbița de Smetana; rus: Țar de Wasilenco; spaniol: Trestia, cântec popular andaluz; românești: Trei cântece populare de Papp.
20.40: Concert simfonic, Câteva din marile orchestre ale lumii (discuri): Orchestra filarmonică din Berlin dirij. de Milhelm Futwaengler: Uvertura „Egmont" de Beethoven; Orchestra filarmonică din New-York dirijată de Wilhem Mengelberg: Alcina, suită de Haendel; Orchestra filarmonică din Viena dirijată de Karl Alwin: Suită din „Cavalerul rozelor" de Richard Strauss; Orchestra Operei Scala, dirijată de Carlo Sabajno: Preludiu la act. I din „Aida" de Verdi; Orchestra Colonne dirij. de Gabriel Pierné (solo pian: Marguerithe Long): Simfonie pe un cântec dela munte francez, de Vincent d'Indy; Orchestra simfonică din Amsterdam dirij. de Willem Mengelberg: Carnaval roman, uvertură de Berlioz.
22: Radio-jurnal (I), Sport.
22.15: Muzică de dans (discuri): Fox de Winkler și Tango de Meisel; Valsuri de Josef Strauss; Fox de Robin și Fox de Kenny.
22.35: Alexandru Enăceanu (voce): Cântece și romanțe românești: Vai de mine cum m'aș duce; O durere mută de Cavadia; Te iubesc nu mă uita de Cavadia; Unde aud cucul cântând de Kiriac; Fă Mărio de Gh. Em.
23: Radio-jurnal II.
23.15: Cântăreți francezi (discuri): Două balade de Debussy pe versuri de François Villon (voce: Charles Panzéra); Duet din „Manon" de Massenet (voce: Mc. Cormic și Georges Thill).
23.30: EMISIUNE ROMANEASCA PENTRU FRANȚA:
I. „București", de arhitect George M. Cantacuzino.
II. Muzică românească.
III. Jurnal în limba franceză (faptele săptămânii).

*

VARȘOVIA. 1339,3 m. 224 kHz. 120 kw. — 21,40: Inf., Radiojurnal. 22: Recital de vioară: Audante (Kreisler); Sarabandă (Leclair); Rondo (Lalo); Suită spaniolă (de Falla). 23.30: Teatru radiofonic. 23.05: Plăci. 24: Inf. 0.15: Concert de muzică poloneză.
BUDAPESTA. 549,5 m. 546 kHz. 120 kw. — 20.25: Concert de orchestră: Suită (Coaștes); Arie (Noack); Cântec exotic de leagăn (Gebhardt); Galop (Szirmai). 21: Teatru radiofonic. 22.40: Inf. 23: Orchestră de țigani. 23.40: Inf. 24: Plăci. 1.05: Inf.
VIENA. 506,8 m. 592 kHz. 150 kw. — 21.15: Selecțiuni din opere (Plăci). 21.45: Teatru radiofonic. 23: Inf. 23.30: Concert de muzică populară.
PRAGA. 470 m. 638 kHz. 120 kw. — 20.20: Discuri. 20.30: Conf. 20.45: Muzică ușoară. 21.45: Teatru radiofonic. 23: Inf. 24: Muzică cehă (discuri).
ROMA. 420,8 m. 713 kHz. — 20.25: Plăci. 21: Ora, Inf., Radiojurnal. 21.30: Muzică variată. 22: „Giorconda" Operă de Ponchielli. După operă muzică de dans.

VINERI, 25 AUGUST

RADIO-ROMANIA
160 kHz. 1875 m. 150 kw.
RADIO-BUCUREȘTI
823 kHz. 364,5 m. 12 kw.
RADIO-EXPERIMENTAL
32,5 m. 9,23 MHz. 300 wați

7: Deschiderea emisiunii.
— Concert de dimineață (disc.): Mazurcă și Vals, de Delibes; Serenadă, de Heykens și Vals, de Zichrer; Potpuriu din „Boccacio", de Suppé.
— Gimnastică ritmică.
— Continuarea concertului dimineții (discuri): Melodie, de Ibanez; Potpuriu de șlagăre, de Spoliansky; Potpuriu de șlagăre, de Dostal.
— Sfaturi gospodărești și igienice.
— Inchiderea emisiunii.
12: Muzică variată (discuri): Uvertură la „Vestala" de Spontini (Orch. simf. din Milano dir. de Lorenzo Molajoli); Balul din „Simfonia fantastică" de Berlioz (Orch. filarm. din Berlin dirij. de Erich Pleiber); Serenadă spaniolă de Chaminade (vioară: Yovanovici Bratza); Arii din „Manon" și „Werther" de Massenet (voce: Alfred Picaver); Orientală și Seguidilă de Albeniz (pian: Ricardo Vines); Selecțiuni din „Tannhäuser" de Wagner (Orch. simf. din Londra dirij. de John Barbirolli); Balet din „Hamlet" de Thomas (Orch. Odeon); Cor din „Puterea destinului" de Verdi (Corul și Orch. Operei Scala).
13: Ora, Sport, Cota Dunării și a barei Sulina.
13,05: Concert de prânz Orchestra Radio, dirij. de Ion Ghiga: Potpuriuri din operete: Potpuriu din operta „Clo-Clo" de Lehar; Specialități vieneze, potpuriu de Hruby.
13.45: Spectacole.
13.54: Continuarea concertului: Uvertura „Prințului Matusalem" de Joh. Strauss; Primăvara în pădurea vieneză, potpuriu de Ascher.
14.10: Radio-Jurnal.
14.30: Continuarea concertului Orchestrei Radio: Potpuriu din „Casa cu trei fete" de Schubert-Berté; Potpuriu de Weber pe valsuri de Strauss; Potpuriu din opereta „La calul bălan" de Benatzky.
15.10: Actualități.
19: Ora, Mersul vremii.
19.02: Locuințe pentru muncitori de dr. G. Ionescu.
19.17: Concert de orgă, cor și orchestră (discuri): Allegro din concertul în fa major și Marș din oratoriul „Heracles" de Haendel (orgă: Alfred Sittard); Allegro din Concertul pentru orgă în fa major și Largo din oratoriul „Saul" de Haendel (orgă: Alfred Sittard); Aleluia din „Messia" de Haendel (Cor și Orch. filarm. din Berlin); Cor din „Patimile după Evanghelia lui Matei" de Bach (Cor și Orch. filarm. din Berlin); Fantezie în sol minor de Bach (orgă: Commette); Cor religios de Mozart.
20: Prof. Nicolae Iorga.
20.20: Dansuri și balete din vremea Regelui Soare și din rococo (discuri): Rigaudon, musette și tambourin de Daquin (clavecin: Rossgen-Champion); Gavotă de Gluck (Quartetul Lener); Sarabandă și Gigă de Haendel (clavecin: Roesgen-Champion); Gavotă și Tambourin de Gluck (Orch. filarm. din Berlin dirij. de Schmidt-Isserstedt; Dans lejer și gavotă de Grétry și Musette de Gluck.
20.40: „RIGOLETTO", operă în 3 acte (4 tablouri) de Verdi (Discuri).
Distribuția: Rigoletto: Luigi Piazza; Gilda: Lina Paliughi; Giovanna: Maria Brambilla; Ducele de Mantua: Tino Folgar; Sparafucile: Salvatore Baccaloni; Maddaleno: Vera de Cristoff; Monterone: Aristide Baracchi; Corul și Orchestra Operei Scala dirijate de Carlo Sabajno.
In pauza I (21.35—21.50): Radiojurnal (I); Sport.
In pauza II (22,15—22,30): Radio-jurnal (II).
22.45: Muzică distractivă (discuri): Sicilia, paso doble de Appollonio și Poezie, tango de Rixner; Melodie de Fillippucci și Serenadă de Becce; Melodie de Graff și Claribel (voce: Phil Regan); Potpuriu de cântece de Plessow (pian: Herbert Jäger); Estudiantina, vals de Waldteufel; Fox, intermezzo de Mück și Jocul umbrelor, fox de Schütze; Melodie de Dostal și Melodie de Kollo (voce: Wilhelm Leiseifer); Fantezie din „Marele Mongol" de Audran; Fantezie rusă de Benedict
23,45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană și italiană.

*

VARȘOVIA. 1339,3 m. 224 kHz. 120 kw. — 20.30: Concert de seară; Vals (Strauss); Vidalita (Bucharido); Cântec de dragoste (Stokowski); Țiganca (Kreisler); Nocturnă (Koven); Arie (Karlovicz). 21,25: Emisie pentru săteni. 21,40: Inf., Radiojurnal. 22: Concert de muzică poloneză. 24: Inf.
BUDAPESTA, 549,5 m. 546 kHz. 120 kw. — 20,25: Melodii populare. 21,25: Conf. 21.40: Recitări. 20,05: Recital de pian: Nocturnă în do minor (Karoyi); Fantezie în do major (Schumann). 22.40: Inf. 23: Muzică de dans pe plăci. 23.40: Inf. 24: Orchestră de țigani. 1,05: Inf.
VIENA. 506,8 m. 592 kHz. 150. kw. — 22: Concert de muzică germană și bulgară: „Eurganthe" (Weber); Concert nocturn (Mozart); „Gorianki" (Golominoff); Simfonia în F-dur (Konomow). 23: Inf. 23.30: Muzică variată și de dans.
PRAGA. 470 m. 638 kHz. 120 kw. — 21,40: Muzică ușoară. 22.30: Concert în mi major pentru vioară și orchestră de Ridky. 23: Inf. 23,15: Recital de fagot cu variațiuni pe o temă de Mozart. 24: Muzică cehă.
ROMA. 420,8 m. 713 kHz. — 21.30: Concert de muzică variată. 22: Orchestră de dans. 22,30: Concert simfonic. După concert muzică de dans.

—ox⊙ ❖ ⊙xo—

Dela Asociația generală „Bărbăție și Credință" cu spade

Toți decorații cu „Bărbăție și Credință" cu spade din București și comunele suburbane, sunt invitați să treacă pela sediul Asociației din Splaiul Unirei nr. 9 (vis-à-vis de tribunal) până la 1 Septembrie a. c., aducând brevetul de decorare și carnetul de C. F. R. pentru a li se pune în vederea adresa ministerului agriculturei relativ la improprietărirea cu locuri de casă.

Sforțări de descentralizare

(Urmare din pag. 1-a)

și străzile din jurul ministerului gemeau de mulțimea fără număr a solicitanților, veniți din toate județele țării. De dimineață și până seara stăteau cu zilele, dacă nu și cu săptămânile, așteptând momentul fericit, când ar fi putut da ochi cu ministrul sau, în caz de imposibilitate absolută, măcar cu unul din directorii generali. Și cum e omenește explicabil, pentru fiecare, chestiunea sa era cea mai importantă, iar deslegarea ei nu putea fi obținută decât dela centru. Natural, fiecare era condus de dreptatea cauzei pentru care își impunea atâtea cheltueli și osteneli.

Astăzi, în urma înființării ținuturilor și sporirei de atribuțiuni a inspectoratelor școlare, astfel de cheltueli și osteneli nu-și mai au rostul. Cei ce au ceva de cerut, pot obține satisfacție — bine înțeles în cazul că li se cuvine această satisfacție — dela autoritățile respective din orașele sau din județele în care locuesc.

Totuși, se pare că, până la un oarecare punct, moravurile continuă a fi mai puternice decât legile și noulle orânduieli. Se pare că este nevoie de timp, de sforțări repetate și de dovezi pipăite, pentru a pătrunde în mintea fiecăruia convingerea că descentralizarea stabilită este o realitate și că o cerere poate fi rezolvată pe loc tot așa de bine ca și la centru. Centrul și ministerul continuă a exercita o atracție, căreia nu mulți pot să i se împotrivească.

Deducem aceasta, între altele, și din noua circulară a ministerului educației naționale. In această circulară, ministrul pune directorilor de școli în vedere, mai întâi, că le este interzis să trimită corespondențe direct ministerului. Intre direcțiunile școlare și minister este inspectoratul respectiv, căruia trebue adresată orice corespondență.

In aceeiaș circulară, ministerul face a constatare ce confirmă temeinicia afirmațiilor noastre de mai sus. Constată anume că sunt directori de școli cari fac în mod obișnuit drumurile București, pentru a rezolva direct la minister diferite chestiuni școlare. Și acestor directori ministerul educației naționale le-a pus în vedere că le este cu totul interzis să lucreze în felul acesta.

Firește, această interzicere n'are caracterul unui simplu avertisment teoretic. In circulară s'a avut grijă să se precizeze că se vor aplica sancțiuni celor ce în mod sistematic caută să ocolească ordinele și dispozițiunile ministerului. Printre altele sancțiuni, comitetele școlare sunt invitate să nu plătească nici o cheltuială de deplasare directorilor, cari, fără încuviințarea prealabilă a inspectoratului respectiv, vin la București, pentru a obține dela autoritatea centrală, ceeace poate fi rezolvat la localitatea unde funcționează.

Credem că aceste dispoziții vor fi respectate, așa că nu se va simți nevoie de a se recurge la sancțiuni și pedepse. Oricum, faptul că ministerul le repetă și stărue cu energie asupra lor, constitue o dovadă a greutăților în care se izbește aplicarea sistemului de descentralizare, un sistem pe care, în teorie, îl găsesc toți că este necesar, dar care, în practică, este ocolit așa de des.

Descentralizarea însă apare ca o necesitate imperioasă. Trebue să se ia de pe umerii autorității centrale însărcinări și chestiuni de ordin local și secundar.

N. BATZARIA

Cum comentează Berlinul

apropiata încheere a pactului cu Rusia

(Urmare din pagina I-a)

tat existent poate fi extins cu timpul, dându-i-se alte proporții.

*

In ce privește obiecția că noul pact ar fi în contrazicere cu pactul antikomintern, se răspunde că acesta din urmă are o valoare ideologică mondială, neprivind situația internă din diferite țări, fiind îndreptat, în primul rând împotriva bolșevismului internațional, pe când noul pact privește politica generală a contractanților. O dovadă despre aceasta sunt obiecțiile cercurilor japoneze din capitala Reichului împotriva noului pact, Japonia văzându-și periclitată, prin încheierea lui situația în Extremul Orient.

Referindu-se la Polonia, cercurile politice germane, cred că acesta își va continua rezistența și nu va ceda de bună voie Danzigul și Coridorul.

Despre impresia produsă asupra puterilor occidentale, cercurile competente germane sunt de părere că pactul a produs mai mult o atmosferă de enervare la Paris și Londra și că acestea ar trebui să înțeleagă că politica lor n'a dat rezultatele scontate.

Sunt și anumite cercuri cari susțin că încheerea pactului germano-sovietic ar face dovada despre „continuitatea prieteniei tradiționale dintre Rusia și Germania".

Presa germană spune că noul pact nu va modifica nimic din atitudinea Angliei față de Polonia.

*

In ce privește conflictul germano-polon, se precizează că pactul nu va aduce nicio modificare stadiului acestui conflict, căci este de mult hotărât că Germania va căuta să-și satisfacă revendicările față de Polonia. O dovadă despre aceasta e comunicatul semi-oficios, dat în cursul zilei de eri și care prevede că Reichul va lua în cursul acestei săptămâni o hotărâre definitivă față de Polonia, cu toate că se știe foarte bine că aceasta nu va ceda de bună voie.

In răstimp atacurile presei germane împotriva Poloniei continuă, ceeace dovedește hotărârea nestrămutată a Reichului.

*

Comentând convocarea pentru Joi a Parlamentului englez, cercurile politice germane atribue o deosebită însemnătate acestui fapt, fără să aștepte însă prea mari modificări în atitudinea de până acum a guvernului britanic.

Noutăți filatelice

ALGERIA

O serie de mărci poștale s'a pus în circulație pentru coletele poștale cu prilejul fuziunii companiilor de cale ferată din Algeria. O serie poartă ca „surcharge" cuvântul „**contrôle**" în loc de „**repartiteur**". Mai este în pregătire un timbru de 2 frs. pentru perceperea taxei suplimentare uniforme asupra livrărilor făcute contra ramburs la domiciliul destinatarului.

NICARAGUA

Șapte noui timbre de poștă aeriană vor fi puse în vânzare pentru comemorarea vizitei președintelui Soneoza la Washington.

UNGARIA

Mărcile poștale ungurești, emise pentru aniversarea a 400 ani dela înființarea colegiului din Debrețin, la 1 Oct. 1938, vor fi retrase numai spre sfârșitul acestui an.

BRAZILIA

Ad-ția poștelor a hotărît să nu mai vândă mărci poștale direct filateliștilor cari locuiesc în străinătate.

ANTILELE ENGLEZE

S'a emis un timbru cu efigia regelui George VI înconjurată de plante marine și purtând legenda: „Fondul mării Bahama".

Acest timbru va fi lipit pe curierul depus în studio-ul construit în fundul mării pentru exploratorul Williamson.

Pactul de neagresiune germano-sovietic

(Urmare din pag. 1-a)

lamentul britanic a fost convocat pentru Joi.

La Paris d. Daladier a fost autorizat să ia — și a luat împreună cu generalul Gamelin — măsuri militare egale cu ale Germaniei. Primul ministru a obținut de asemenea depline puteri spre a extinde aceste măsuri, în căz de nevoie, fără a mai referi consiliului.

La Londra, consiliul de miniștri, și-a reconfirmat obligațiile de asistență față de Polonia, afirmând totdeodată că diferendul germano-polon nu justifică întrebuințarea forței și că Marea Britanie este gata să coopereze la crearea condițiilor pentru soluționarea lui pe cale pașnică, dar, dacă se stărue în folosirea forței, ea este hotărîtă să reziste la maximum.

In Japonia în fine, anunțarea pactului a avut un răsunet considerabil. Consiliul de miniștri, întrunit Marți, a hotărît să înceteze negocierile în curs pentru întărirea pactului antikomintern și printr'o notă trimisă la Berlin a cerut explicații asupra pactului guvernului german.

Conținutul pactului proiectat — cunoscut prin primele explicații sovietice date eri guvernelor din Londra și Paris — îndreptățește mai puțin de cât anunțarea lui emoția produsă.

Intr'adevăr, printr'un prim articol Reichul și Sovietele se obligă să nu se atace reciproc. Printr'un al doilea articol, în cazul când una din cele două Puteri semnatare ar fi atacată de o a treia Putere, cealaltă se angajează să păstreze neutralitatea. In fine printr'o ultimă clauză, în cazul când una din cele două Puteri semnatare ar deveni agresoare — atacând o a treia Putere — pactul de neagresiune poate fi denunțat de celălalt semnatar, fără nici un preaviz.

Singură obligația de neagresiune a articolului întâiu este nouă. Clauza de neutralitate a articolului II este conținută în tratatul germano-rus adițional la tratatul de la Rappallo din 26 Aprilie 1926, iar dispoziția privitoare la denunțarea pactului fără preaviz, în cazul când celălalt semnatar devine agresor contra unei terțe Puteri, este o clauză obișnuită în pactele de asistență sau neagresiune semnate de Soviete cu Franța, Polonia, Finlanda și Estonia. Sovietele nu sunt dispuse, pe cât se pare, sub nici un motiv, să renunțe la inserarea acestei dispoziții în pactul cu Germania. Trebue subliniat însă că această clauză ar lăsa totuși libertate Sovietelor de a aprecia dacă este sau nu Germania agresoare.

Odată cu comunicarea conținutului pactului, Sovietele au înțeles să dea asigurări că Statele mici, vecine cu Rusia, nu au nici un motiv de temere, căci pactul cu Reichul nu constitue pentru acesta o primă la agresiune. Rusia nu are veleități teritoriale. In fine, negocierile cu misiunile militare franceză și engleză vor continua la Moscova, căci pactul de neagresiune cu Reichul nu exclude pactul de asistență cu puterile occidentale. Ele sunt socotite de Moscova perfect compatibile, căci asistența poate intra în vigoare prin denunțarea pactului de neagresiune, în caz de atac din partea celuilalt semnatar.

Din punct de vedere juridic, nu este nimic de obiectat contra coexistenței unui pact de neagresiune cu Germania și a unui pact de asistență, care ar fi îndreptat în contra Germaniei.

Existența unui pact de asistență cu Polonia (1925) și a altuia cu Sovietele (1935), n'a împiedecat Franța să semneze la 6 Decembrie 1938, o declarație de neagresiune cu Germania, după cum existența unui tratat de asistență reciprocă cu Franța n'a oprit Polonia în 1934 de a semna cu Germania pactul de neagresiune, denunțat de Reich la 28 Aprilie 1939.

Deosebirea între cazurile de mai sus și pactul germano-sovietic provine în deosebi din condițiile excepționale, în care se încheie acesta din urmă și din importanța extraordinară, pe care împrejurările o proiectează asupra lui. In cercurile politice autorizate, la Londra și la Paris, se bănuește că prevăzând primejdia unui conflict armat și neîncrezătoare în intervenția franco-engleză în Europa orientală, Sovietele ar fi ținut să aibă o asigurare directă din partea Germaniei, prin încheierea unui pact de neagresiune cu Reichul.

In ultimă analiză deci, dacă asemenea considerații s'ar verifica și dacă pactul de asistență între Soviete, Marea Britanie și Franța s'ar încheea efectul unui pact de neagresiune germano-sovietic ar fi să îngreuieze isbucnirea unui conflict polono-german, căci pactul de neagresiune ar putea fi denunțat în acest caz.

Să lăsăm viitorului sarcina să verifice sau să infirme asemenea calcule subtile.

Pentru moment putem trage concluzia că în principiu pactul de neagresiune germano-sovietic și un eventual pact de asistență cu Franța și Marea Britanie nu sunt incompatibile. Rămâne să vedem, dacă și cu ce probabilități de succes vor fi reluate interminabilele negocieri de la Moscova.

Până atunci trebue să constatăm că, dacă pe terenul juridic așa zisul front al păcii ar putea fi încă închegat, în domeniul politic și moral, pactul, care urmează a fi semnat azi la Moscova, între Reich și Soviete, a avut și va putea avea serioase repercusiuni.

Pactul cu Germania este realitatea de azi; pactul de asistență reciprocă cu Puterile occidentale este numai posibilitatea de mâine.

Moscova este pe primul plan al politicii europene. Reprezentanții celor mai importante Puteri continentale negociază azi la Kremlin neutralitatea sau sprijinul Sovietelor.

In această situație e de văzut în ce măsură își mai poate produce efectele pactul antikomintern, căci e greu pentru două State să fie dușmane și prietene în același timp. E de văzut, în ce proporții apropierea de Rusia va înrăuri legăturile germano-italiene cu Japonia. E de văzut ce urmări va avea pactul de la Moscova, asupra prieteniei tradiționale cu Turcia, care este hotărâtă să respecte întocmai pactele sale cu Franța și Anglia. E de văzut în fine, care va fi urmarea definitivă a negocierilor anglo-franco-sovietice și repercusiunea acestei situații asupra încordării din ce în ce mai grave între Germania și Polonia.

I. L.

Programul excursiunilor muncitorești din luna Septembrie 1939

Pentru luna Septembrie, Camera de Muncă a fixat următorul program de excursii:

Duminică 3 Septembrie: Constanța-Mangalia. Plecarea din București-Est, Sâmbătă 2 Septembrie orele 24 și reintoarcerea Duminică orele 24, pentru a sta o zi la plaje. Costul 190 lei de persoană. Tren special. Tot în acea zi va fi și o excursiune cu auditorii Universității Muncitorești, la Constanța-Istria.

Duminică 10 Septembrie: Curtea de Argeș, cu vizitarea Mănăstirei, Bisericei Domnești, Valea Danului, Turnul și ruinele de la San Nicoară, Fântâna Meșterului Manole, etc. Costul 110 lei de persoană. Muncitorii vor putea depune flori pe mormintele Voevozilor și Regilor, cari ne-au păstrat cu mari jertfe hotarele țării și ne-au lăsat moștenire România întregită.

Duminică 17 Septembrie: Brăila, Filipoiul, Măcin. Lei 190 de persoană. Această excursiune dă posibilitate tuturor să admire frumusețile Dunării, grădina Monumentului, Lacul Sărat, etc

Duminică 24 Septembrie: Bușteni, Valea Cerbului, Diham, etc. Lei 100 de persoană.

*

Intre 1—4 Septembrie va fi excursiunea pe Dunăre, până la Porțile de Fer și Cazane, iar pentru zilele de 7—10 Septembrie se proectează o excursiune la Brașov, Ghilcoș, Piatra Neamț, Valea Sovejei, etc.